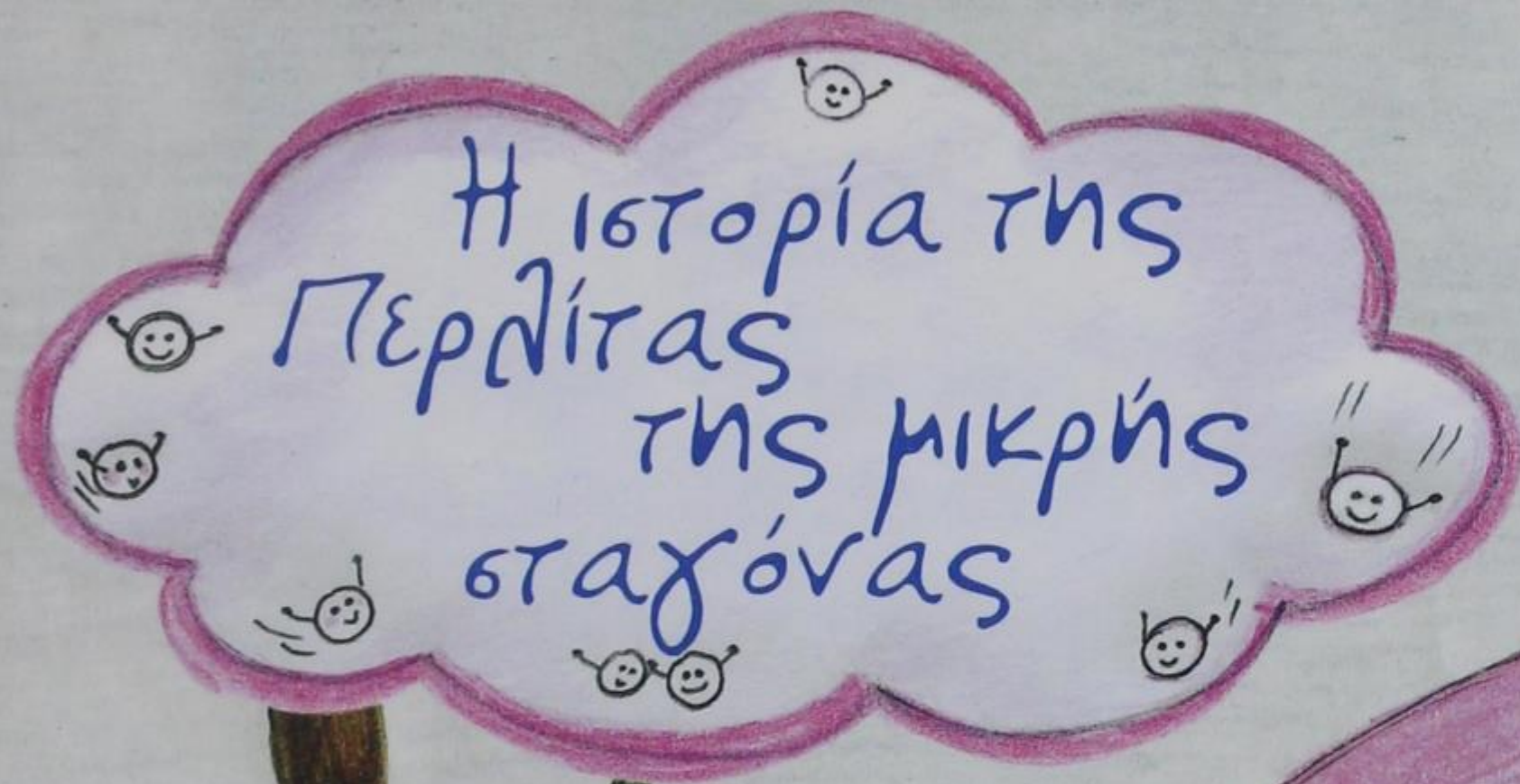

Υ.Π.Δ.Β.Μ.Θ - Ε.Ι.Ν

ΚΕΝΤΡΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

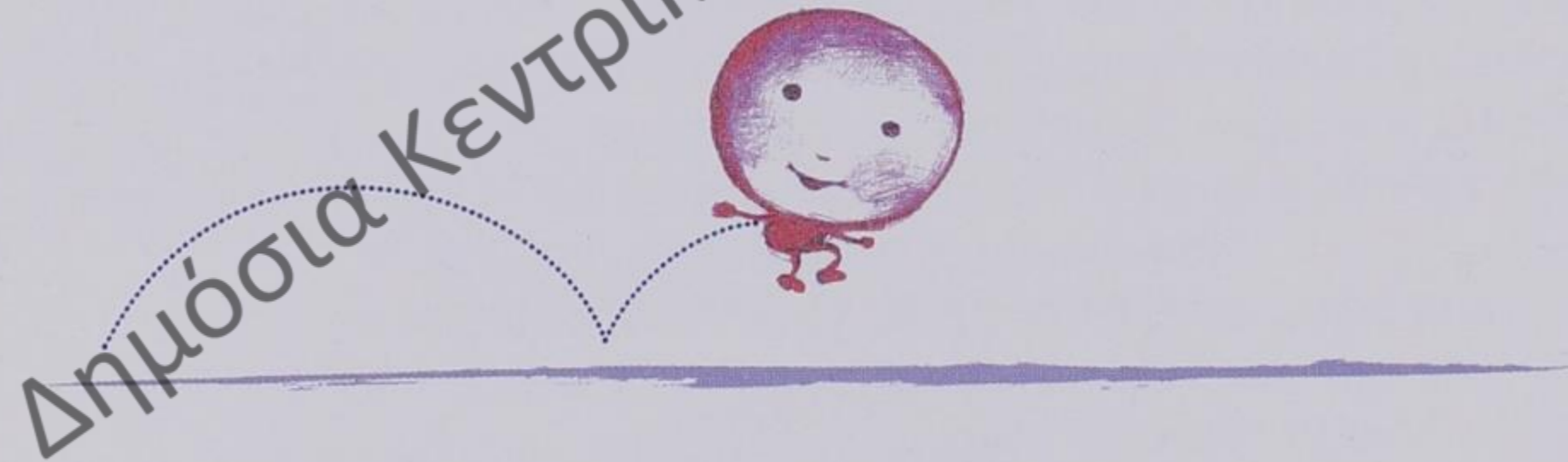

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Υ.Π.Δ.Β.Μ.Θ - Ε.Ι.Ν
ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΑΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 54059
ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ
ΤΑΞΙΝ. ΑΡΙΘΜ. ΕΙ ΝΑΣ

Η ιστορία της Περλίτας,
της μικρής σταφύρας

ΚΟΝΙΤΣΑ 2011

ΕΠΑΝΕΚΤΥΠΩΣΗ

ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΚΟΝΙΤΣΑ - Τ.Κ. 44100

ΤΗΛ: 26550-23825

FAX: 26550-23903

e-mail: kpekon@otenet.gr

<http://www.kpekonitsas.gr>

Συντακτική Επιτροπή-Επιμέλεια:

Οι Εκπαιδευτικοί του ΚΠΕ Κόνιτσας:

Τσούβαλη Κατερίνα
Χατζηθανασίου Αγγελική
Πλιακοπάνος Κων/νος
Στράτος Μιχαήλ
Νάστου Μαριάννα
Σούζου Αριστέα
Χριστογιάννης Χρίστος

Κείμενα:

Νάστου Μαριάννα, Σούζου Αριστέα

Εικονογράφηση:

Νάστου Μαριάννα

Φωτοστοιχειοθεσία - Εκτύπωση:

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Μ. ΔΟΥΒΑΛΗ - Π. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε.

28ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 41 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ.: 26510 20544

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Σημείωμα

Η Ιστορία της μικρής Περλίτας είναι ένα παραμύθι για τον κύκλο του νερού. Ξεκίνησε από μια ιδέα του γαλλικού παραμυθιού της Marie Colmont με τίτλο "Perlette goutte d' eau", σε μετάφραση Αγγ. Χατζηαθανασίου. Οι εκπαιδευτικοί του ΚΠΕ Κόνιτσας έγραψαν το δικό τους παραμύθι, προσαρμοσμένο στις ανάγκες της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και στις ιδιαιτερότητες του χώρου, όπου βρίσκεται το ΚΠΕ. Οι ιδιαιτερότητες αυτές αφορούν τόσο στα είδη χλωρίδας και πανίδας του τόπου μας, που μέσα από το παραμύθι «διδάσκουμε» στους μικρούς φίλους μας, όσο και στον τρόπο δουλειάς της παιδαγωγικής ομάδας του ΚΠΕ στο πεδίο, που γίνεται για τους μικρούς μαθητές με αφετηρία το παραμύθι. Η εργασία και οι δραστηριότητες στο πεδίο προέκυψαν μέσα από τη συνεργασία μας με σχολικούς συμβούλους και εκπαιδευτικούς προσχολικής ηλικίας και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά και από την εμπειρία μας με τις μαθητικές ομάδες, καθώς υλοποιούμε για αρκετά χρόνια το πρόγραμμα αυτό.

Απευθύνεται σε μαθητές προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας και το γνωστικό του αντικείμενο είναι: ο κύκλος του νερού και οι χρήσεις του από τον άνθρωπο, οι ανθρώπινες δραστηριότητες στις παραποτάμιες περιοχές και η χλωρίδα και πανίδα της περιοχής μας. Απώτερος σκοπός η ευαισθητοποίηση των παιδιών σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον και η διαμόρφωση οικολογικής συνείδησης.

Σαν συμπλήρωμα στο παραμύθι γράφτηκε το μικρό επεξηγηματικό λεξικό. Η γλώσσα του είναι απλή και έχει τη μορφή μικρών αυτόνομων ιστοριών για κάθε ήρωα του παραμυθιού, που ίσως τα παιδιά να μην γνωρίζουν. Έτσι ο εκπαιδευτικός έχει ένα μικρό βοήθημα για άντληση πληροφοριών, ώστε να προσεγγίσει τα επιμέρους στοιχεία του παραμυθιού και να τα κάνει οικεία στους μαθητές του.

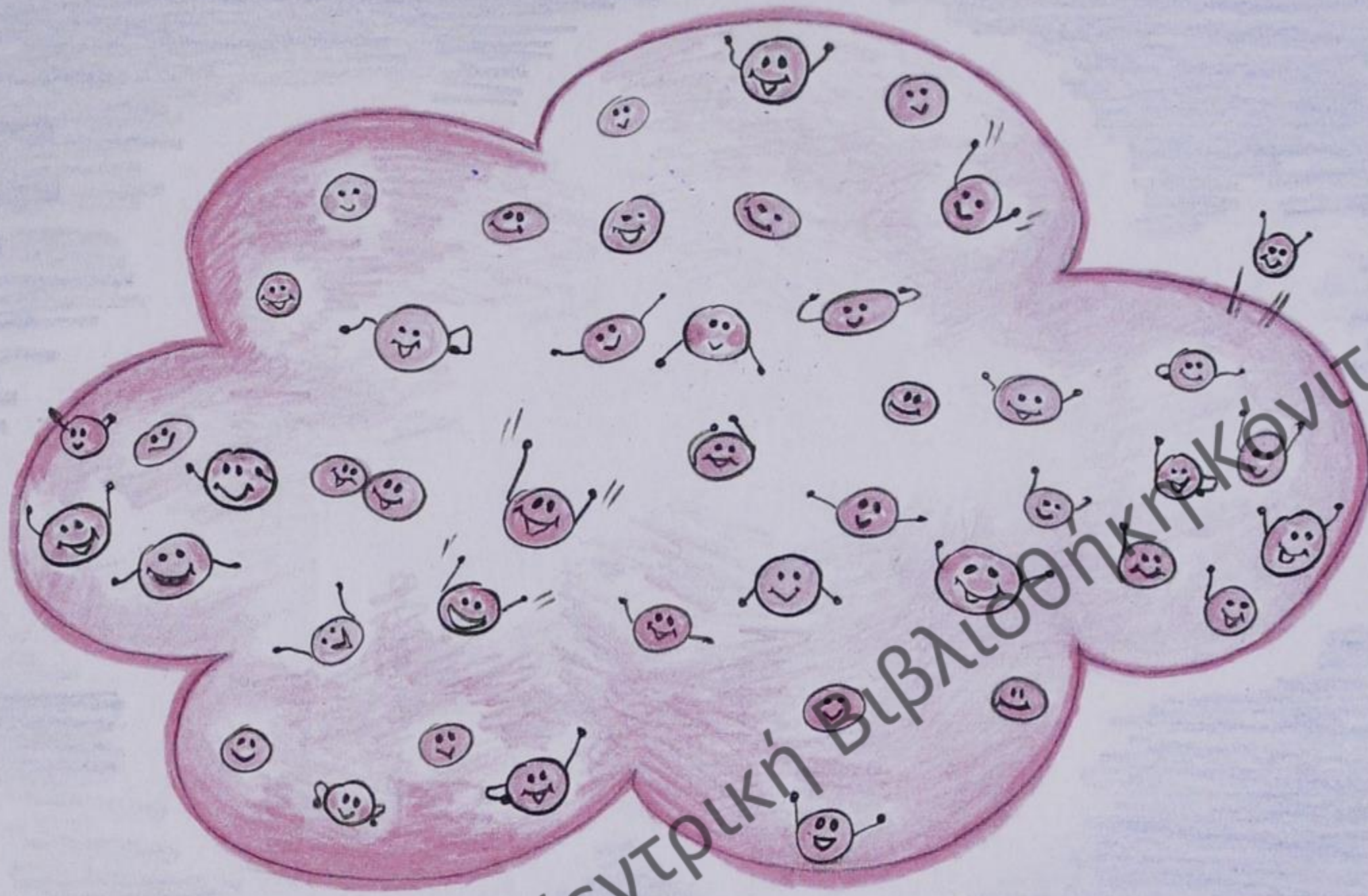
Μια φορά κι έναν καιρό...

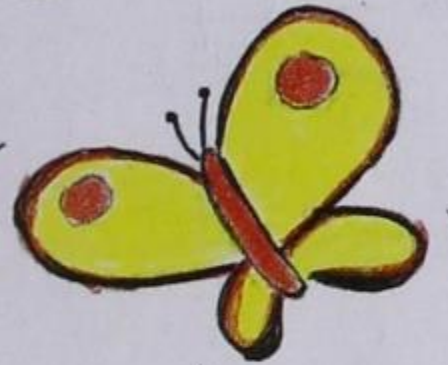
... ψηλά στον ουρανό
ταξίδευε ένα μικρό ροζ συννεφάκι.

Πάνω στις πουπουλένιες καμπύλες του ταξίδευαν μαζί του χιλιάδες μικρές ροζ σταγονίτσες.
Μία από αυτές τις χαρούμενες σταγόνες, την έλεγαν Περλίτα.

Τι ωραία και τι ξένοιαστα που περνούσαν στα ταξίδια τους με το σύννεφο! Έβλεπαν τη Γη από ψηλά, και τους έμοιαζε με ένα τεράστιο γαλάζιο μπαλόκι που το στόλιζαν μικρά σπιτάκια, δέντρα κι άνθρωποι. Έπαιζαν, γελούσαν και χαιρετούσαν τους φίλους τους, τα πουλιά και τα ζουζουνάκια που περνούσαν. Οι μικρές σταγόνες ήταν πραγματικά ευτυχισμένες.

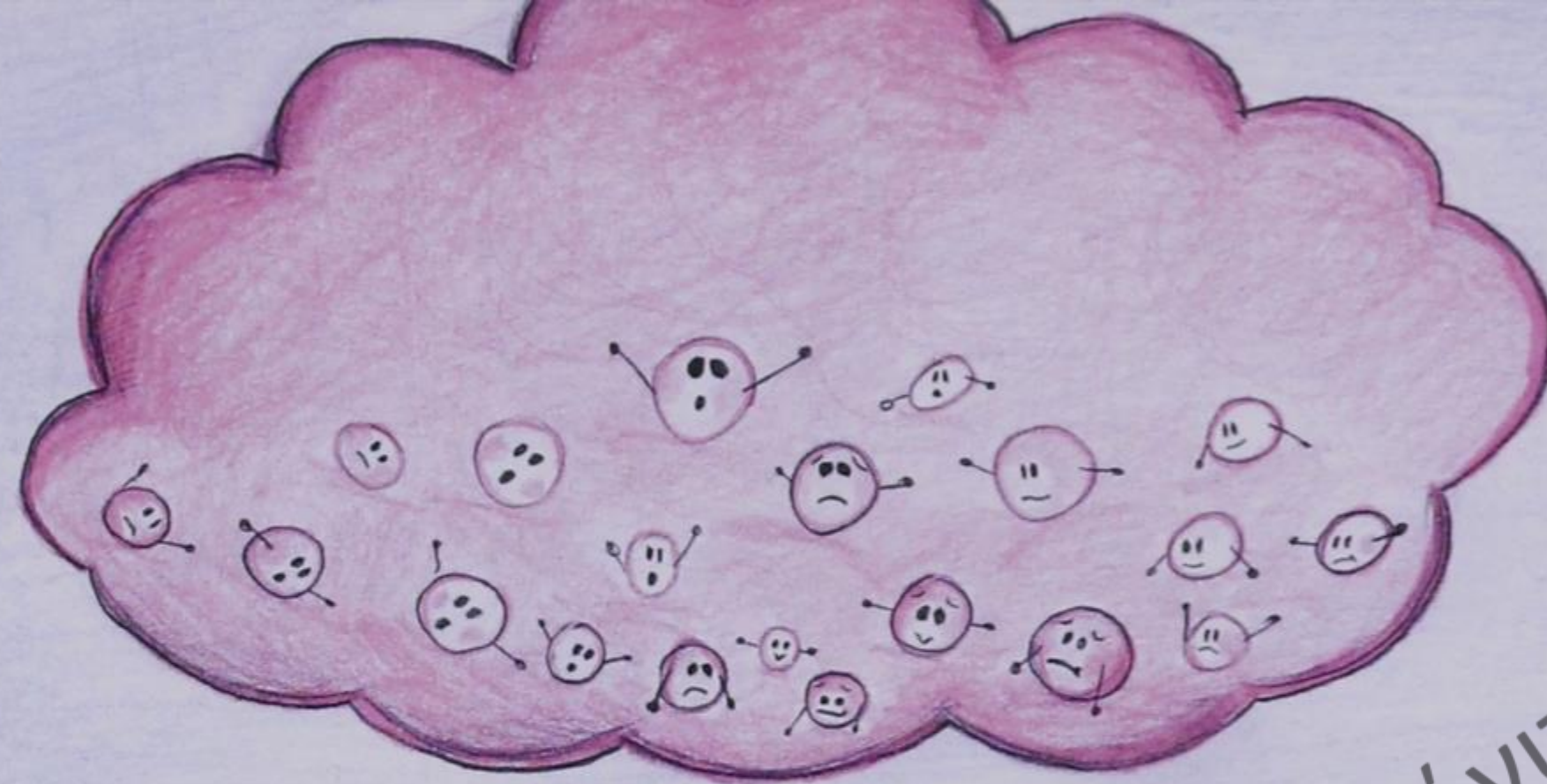
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Καθώς έπαιζαν ξένοιαστες μια απροσεξία, ένα στραβοπάτημα, έκανε τη μικρή Περλίτα να γλιστρήσει απ' το σύννεφο και να βρεθεί στον αέρα. Ω! Τι συμφορά! Οι μικρές φίλες της φώναζαν απεγνωσμένα: «Περλίτα! Περλίτα! Γύρνα πίσω! Περλίτα! Θα τσακιστείς!», όμως η μικρή Περλίτα έπεφτε γρήγορα, όλο και πιο γρήγορα και δεν μπορούσε πια να γυρίσει πίσω.

Η καρδιά της χτυπούσε δυνατά κι η αγωνία ήταν ζωγραφισμένη στο πρόσωπό της. Κοιτούσε πίσω της το ροζ συννεφάκι που ολοένα χανόταν κι άκουγε κάτι απελπισμένες φωνούλες να λένε το όνομά της. Τι θα μπορούσε ν' απογίνει μια τόση δα μικρούτσικη σταγόνα πάνω στην απέραντη Γη; Θα έβρισκε φίλους ή θα χανόταν σ' αυτό το άγνωστο που απλωνόταν μπροστά της;

Κι εκεί που όλοι νόμιζαν πως η μικρή σταγόνα θα τσακιστεί, όταν φτάσει στη Γη, πως θα γίνει μικρά κομμάτια, εκείνη έπεσε στα μαλακά...

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Για καλή της τύχη προσγειώθηκε στα μεγάλα, χνουδωτά φύλλα ενός καταπράσινου δέντρου.

Από τη φόρα που είχε πάρει όμως, δεν μπορούσε να σταματήσει στο πρώτο φύλλο που έπεσε και κατρακυλούσε από το ένα φύλλο στο άλλο και μετά σε άλλο και σε άλλο και σε άλλο...

- Αχ! Τι ωραία τσουλήθρα! έλεγε γελώντας η Περλίτα, που άρχισε να διασκεδάζει την περιπέτειά της.
- Καλέ, τι δέντρο είσαι εσύ; ρώτησε.
- Καλά, δεν ντρέπεσαι που δεν με αναγνωρίζεις; Από πού μας ήρθες εσύ, από τον ουρανό; Είμαι ένας πλάτανος φυσικά! Δε βλέπεις τα φύλλα μου τι σχήμα έχουν, της απάντησε κοροϊδευτικά το δέντρο.
- Α! Πλάτανος, είπε η Περλίτα. Χάρηκα για τη γνωριμία κύριε πλάτανε, πρόσθεσε και κατρακύλησε σ' ένα άλλο χαμηλότερο λυγερό κλαράκι.

- Πρόσεξε καημένη σταγόνα, θα μας τσακίσεις τα λεπτά φυλλαράκια μας, είπε το καινούριο δέντρο.
- Πολύ ευαίσθητη είσαι κυρία μου, είπε η Περλίτα. Μας χαρίζεις το ονοματάκι σου;
- Είμαι η ιτιά, είπε το δέντρο και λύνισε τα κλαδιά της στο φύσημα του αέρα.
- Γεια σου κυρία ιτιά με την ομορφιά σου, είπε η Περλίτα, και βολεύτηκε καλύτερα πάνω στα φύλλα της ιτιάς.
- Αν δεν σε πειράζει, κυρία ιτιά μου, θα ξεκουραστώ λιγάκι στα φύλλα σου, γιατί με ζάλισε η βουτιά από το σύννεφο, ψιθύρισε η Περλίτα, καθώς την έπαιρνε ο ύπνος.
- Ξεκουράσου σταγονίτσα, θα σε προσέχω εγώ, είπε το δέντρο προστατευτικά.

Η μέρα προχωρούσε κι ο ήλιος ανέβαινε στον ουρανό, μια αχτίδα ακούμπησε την Περλίτα και της έδωσε ένα χρυσαφί χρώμα. Η Περλίτα αισθάνθηκε κάτι να την γαργαλάει και στριφογύρισε πάνω στο φύλλο.

Σταγονίτσα, σταγονίτσα,
φώναξε η ιτιά, ξύπνα,
ξύπνα γρήγορα.

- Μα τι συμβαίνει,
για όνομα του Θεού,
τι φωνές είναι αυτές,

μουρμούρισε η Περλίτα, που καθώς ήταν
αγουροξυπνημένη δεν είδε ένα παράξενο πλάσμα
με μεγάλα μάτια και μακριά φτερά που την κοιτούσε
με περιέργεια και έμοιαζε με ελικόπτερο!

Πρόσεξε, κρύψου γρήγορα κινδυνεύεις,
είπε το δέντρο τρομαγμένο.

- Ωχ! Τι είναι πάλι ετούτο, βοήθεια, τι τρομερό πλάσμα,
απόρησε η Περλίτα.

- Είναι μια λιβελούλα, της είπε η ιτιά.
Πρόσεξε μη σε ρουφήξει. Έρχονται στα
φύλλα των δέντρων και ρουφάνε δροσοσταλίδες,
όταν κάνει ζέστη και διψάνε.

- Κρύψε με, κρύψε με, είπε η Περλίτα
κι έκανε να χωθεί
μέσα στα φύλλα
της ιτιάς
και του σκλήθρου.

Εκείνη τη στιγμή, μέσα από τα κλαδιά, ξεπρόβαλε κι άρχισε να φτερουγίζει ένας νεροκότσουφας. Η Περλίτα φοβισμένη παραπάτησε, κύλησε από το φύλλο της ιτιάς κι έπεσε μέσα σε ένα ρυάκι που ήσυχα τραβούσε το δρόμο του.

- Ιτιά μου! ίσα που πρόλαβε να φωνάξει και το νερό την παρέσυρε μακριά.

Δεν πρόλαβε όμως να στεναχωρηθεί πολύ για τον χωρισμό της από το αγαπημένο της δέντρο, γιατί μέσα στο ρυάκι είχε μια απρόσμενη συνάντηση. Βρήκε τις φίλες της από το ροζ σύννεφο.

- Εϊ, κορίτσια, πώς βρεθήκατε εδώ; Τρέξατε ξοπίσω μου για να με σώσετε και πέσατε κι εσείς στο ρυάκι; τους είπε η Περλίτα με απίστευτη χαρά.
- Σε ακολουθήσαμε για να σε βοηθήσουμε και να δούμε τώρα πως θα ξεμπλέξουμε από αυτή την περιπέτεια, της απάντησαν εκείνες, κι όλες μαζί ταξίδεψαν με το ρυάκι.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Το ρυάκι, καθώς κατέβαιναν γινόταν όλο και πιο γρήγορο, όλο και πιο δυνατό. Κι άλλα νερά ερχόταν να το συναντήσουν και να ταξιδέψουν μαζί του.

- Πού μας πας ρυάκι; ρώτησε η Περλίτα.

- Στο μύλο πηγαίνουμε, της απάντησε το ρυάκι. Ετοιμάσου να σπρώξεις τη ρόδα. Οι άνθρωποι περιμένουν να αλέσουν το σιτάρι τους. Θέλουν να φτιάξουν αλεύρι για ψωμί.

- Ο μύλος! Ο μύλος! Νά τος! Βάλτε όλη σας τη δύναμη να γυρίσουμε τη ρόδα, φώναξαν οι σταγόνες. Κι άρχισαν να γυρνάνε και να σπρώχνουν δυνατά.

- Φοβερή και πολύ κουραστική δουλειά το γύρισμα της ρόδας, είπε η Περλίτα. Ευτυχώς τελειώσαμε γρήγορα, δεν άντεχα άλλο, πιάστηκαν τα χέρια μου.

- Τι είναι πάλι αυτό το πράγμα, που περνάει από πάνω μας;

- Είναι μια γέφυρα, της απάντησε ένα ψάρι.

Δημοσία Κεντρική Βιβλιοθήκη Κονίτσας

- *Γέφυρα! Πέτρινη!* Μα καλά υπάρχουν τόσο μεγάλες γέφυρες στα μικρά ρυάκια;
- Μα τώρα δεν είστε πια σε ρυάκι, δεν προσέξατε πόσα πολλά νερά έχει! Είσαστε σε ένα ποτάμι. Εξάλλου είναι γνωστό σε όλους πως τα παλιά χρόνια έτσι έφτιαχναν τις γέφυρες οι άνθρωποι, με πέτρες και τους χρησίμευαν για να περνούν τα ποτάμια, είπε το ψάρι.
- Κι εσύ τι είσαι που τα ξέρεις όλα αυτά, το ρώτησε η Περλίτα.
- Εγώ είμαι μια πέστροφα. Να, κοίταξε τις κόκκινες βούλες που έχω στο σώμα μου, όλοι από αυτές με αναγνωρίζουν. Και τα ξέρω όλα αυτά, γιατί εδώ στο ποτάμι ζω, εδώ είναι το σπίτι μου, απάντησε η πέστροφα με μεγάλη περηφάνια για τις γνώσεις της.
- *Δεν πρόλαξε όμως* να τελειώσει τα λόγια της και ένα ζώο με το ποδαράκι του προσπάθησε να την αρπάξει. Η πέστροφα όμως, με μια γρήγορη στροφή κατάφερε να ξεφύγει και να χαθεί στα βαθιά νερά του ποταμού.

- Πω! Πω! Μια βίδα! Παραλίγο να φάει την πέστροφα.
Καλά, πώς βρέθηκε εδώ, τόσο κοντά στο χωριό των ανθρώπων;
αναρωτήθηκε το ποτάμι. Αυτές συνήθως ζουν σε ήσυχα μέρη.
Η βίδα, με την πανέμορφη, γυαλιστερή γούνα, γύρισε,
κοίταξε με απογοήτευση στα νερά, λυπημένη για το ψάρι
που έχασε κι απομακρύνθηκε να βρει αλλού την τροφή της
με ένα μακροβούτι, που θα ζήλευε κι ο καλύτερος κολυμβητής.

Καθώς το ποτάμι περνούσε από το χωριό, οι άνθρωποι πετούσαν μέσα στα νερά του ό,τι άχρηστο είχαν! Κάποιοι μάλιστα έπλεναν τα αυτοκίνητά τους χωρίς να νοιάζονται πού θα καταλήξουν τα σαπουνόνερα.

Άλλοι έριχναν βρώμικα νερά και κάποιοι πετούσαν τα σκουπίδια τους στις όχθες του. Έτσι, η Περλίτα και οι άλλες σταγόνες ξαφνικά βρέθηκαν να σπρώχνουν διάφορα πλαστικά αντικείμενα.

- Γέμισε ο τόπος σκουπίδια!

- Πω! Πω! Τι βαριά που είναι! διαμαρτύρονταν.

- Πολύ βρώμικα πλάσματα αυτοί οι άνθρωποι! σκέφτηκε η Περλίτα.

Ποταμάκι μου καλό, πάρε μας μακριά από δω σε παρακαλώ, είπε στο ποτάμι.

Το ποτάμι, συνεχίζοντας το δρόμο του, έφτασε τώρα σε μια πεδιάδα. Καταπράσινα χωράφια με καλαμπόκια και σπάρια φάνηκαν στον ορίζοντα. Μεγάλα μηχανήματα ράντιζαν τα φυτά και στον αέρα σηκωνόταν σύννεφα από σταγόνες με φυτοφάρμακα. Οι άνθρωποι έριχναν στα χωράφια τους για να σκοτώσουν τα ζιζάνια. Όμως πολλά από αυτά τα φάρμακα έπεφταν και στο νερό.

- Μα τι κάνουν αυτοί οι άνθρωποι; Ό,τι έχουν και δεν έχουν το ρίχνουν στα ποτάμια; Μας γέμισαν δηλητήρια, άρχισαν να φωνάζουν οι σταγόνες.
- Πάμε να φύγουμε γρήγορα από δω, δεν αντέχουμε άλλο αυτή την κατάσταση, είπαν.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κοιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Κυλιούσαν χρήχορα προσπαθώντας να ξεφύγουν από όλα αυτά και ξαφνικά είδαν μπροστά τους να ξεπροβάλλουν πολλά, πελώρια, γκριζα κτίρια!

- Πω! Πω! Τι ατυχία! είπε το ποτάμι. Ήταν ανάγκη να περνάμε από τα εργοστάσια;

Καπνοί έβγαιναν από μεγάλα φουγάρα κι από τους στρογγυλούς αγωγούς έπεφταν μέσα στο ποτάμι απόβλητα. Τα νερά άρχισαν να μυρίζουν και να σκουραίνουν.

- Μπλιάχ! Δεν αντέχω τόση βρωμιά. Μας έχουν δηλητηριάσει πια, παραπονέθηκε η Περλίτα. Θέλω να φύγω από δω. Θέλω να πάω στο σύννεφό μου, κλαψούρισε.

- Αχ! Βοηθήστε με, θαναείπε. Πώς θα φύγω από δω;

- Κομματάκι δύσκολο αυτό, της απάντησε σκεφτικά ένας βάτραχος που στεκόταν στην όχθη του ποταμού. Εμείς δε μπορούμε να σε βοηθήσουμε με κανένα τρόπο. Δεν έχουμε τόση δύναμη. Αλλού πρέπει να ζητήσεις βοήθεια, συνέχισε καθώς απομακρυνόταν με μεγάλα πηδήματα πάνω στο λασπωμένο έδαφος.

Και το ποτάμι κυλούσε και κυλούσε και κυλούσε, ώσπου άρχισε να γίνεται αλμυρό και τεράστιο! Τότε η Περλίτα και οι φίλες της συναντήθηκαν με άλλες πιο γαλάζιες και πιο αλμυρές σταγόνες.

- Μα πού είμαστε; Τι μας συμβαίνει; Τι γεύση είναι αυτή που έχουμε; Γιατί γίναμε έτσι; ρωτούσε γεμάτη ανησυχία η Περλίτα.
- Πού είσαστε; Μα στη θάλασσα φυσικά, απάντησε ένας γλάρος που πετούσε βαριεστημένα κάνοντας κύκλους γύρω από μια ψαρόβαρκα.
- Φτάνει πια. Ως εδώ ήταν. Θέλω να φύγω. Αρκετά. Βαρέθηκα όλες αυτές τις φασαρίες, διαμαρτυρήθηκε η Περλίτα. Θέλω να φύγω, είπε κι άρχισε να κλαίει.
- Μόνο ένας έχει τη δύναμη να σε βοηθήσει, της είπε ένας κόκκινος αστερίας, που τη λυπήθηκε. Το μεγάλο φωτεινό αστέρι. Ο ήλιος.
- Ναι, ναι, ο ζεστός ήλιος, συμφώνησε κι ένας ιππόκαμπος. Παρακάλεσέ τον. Δεν ξέρεις τι μπορεί να γίνει. Ίσως σε λυπηθεί και σε βοηθήσει.
- Θα δοκιμάσω είπε η Περλίτα, για να μου το λέτε όλοι εσείς, κάτι θα ξέρετε.
- Ήλιε μου! Ήλιε μου! Βοήθησέ με σε παρακαλώ! Ανέβασέ με ψηλά στο σύννεφό μου, μου έχει λείψει πολύ, παρακάλεσε με δάκρυα στα μάτια.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Τότε ο Ήλιος γύρισε και της χαμογέλασε. Έστειλε τις χρυσές του ακτίνες, έλαμψε και ζέστανε τα νερά της θάλασσας.

Η Περλίτα ζεστάθηκε και άρχισε να νιώθει πιο ελαφριά και πιο ελαφριά ώσπου σηκώθηκε απ' το νερό και άρχισε ν' ανεβαίνει στον ουρανό. Η Γη και η θάλασσα άρχισαν ν' απομακρύνονται και όλα τα προηγούμενα έμοιαζαν τώρα τόσο μακρινά!

Ανέβηκε, ανέβηκε, ανέβηκε κι εκεί ψηλά
στο γαλάζιο μεσημεριάτικο ουρανό
συνάντησε επιτέλους
το ροζ συννεφάκι της!

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

- Επιτέλους έφτασα στο σπίτι μου,...

...είπε η Περλίτα. Δε θέλω να ξαναφύγω ποτέ πια από δω!

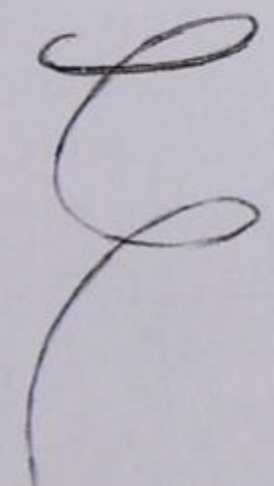
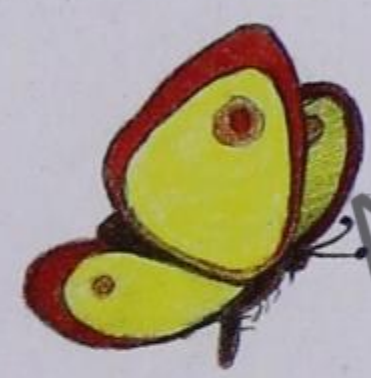
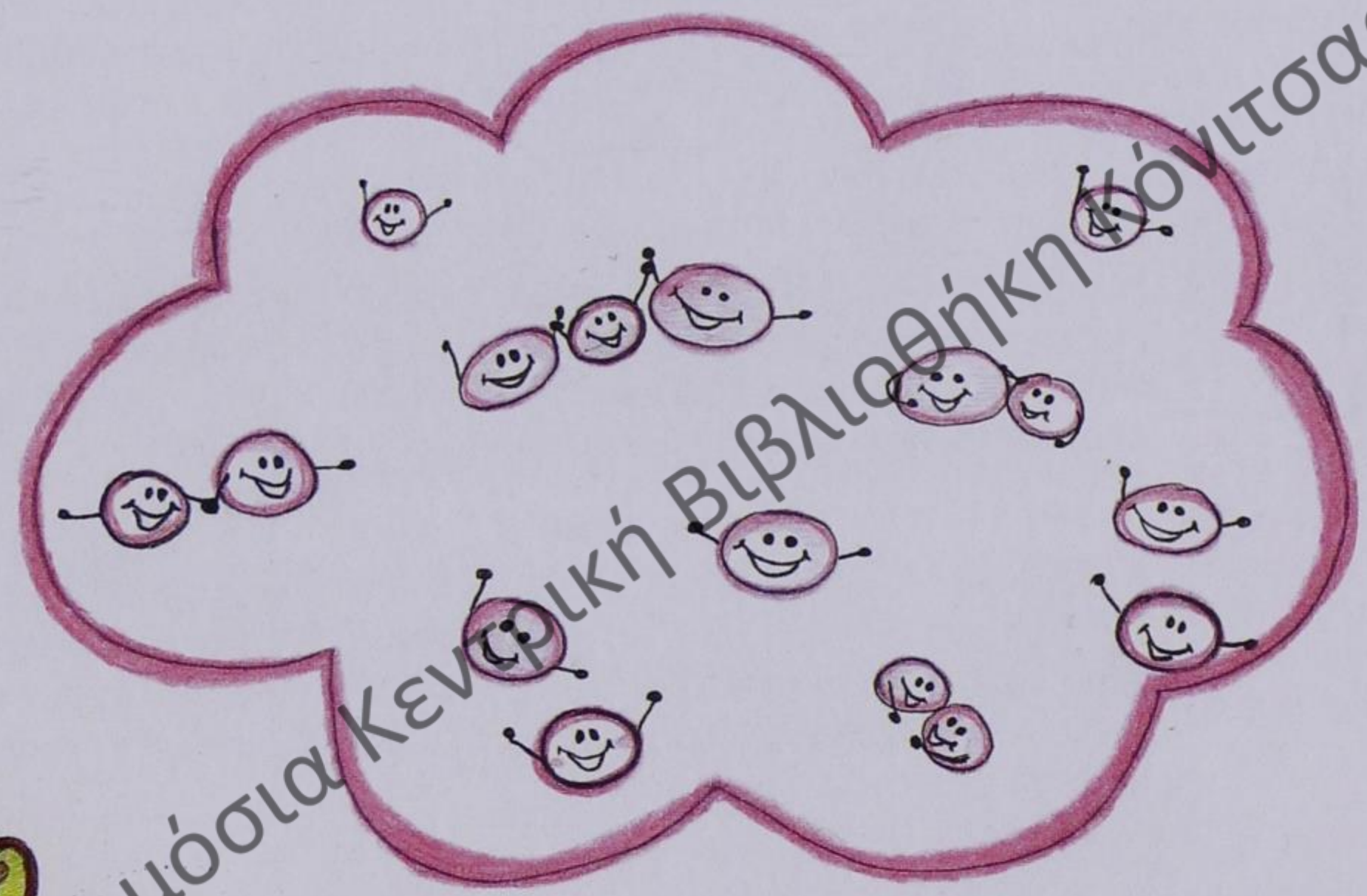
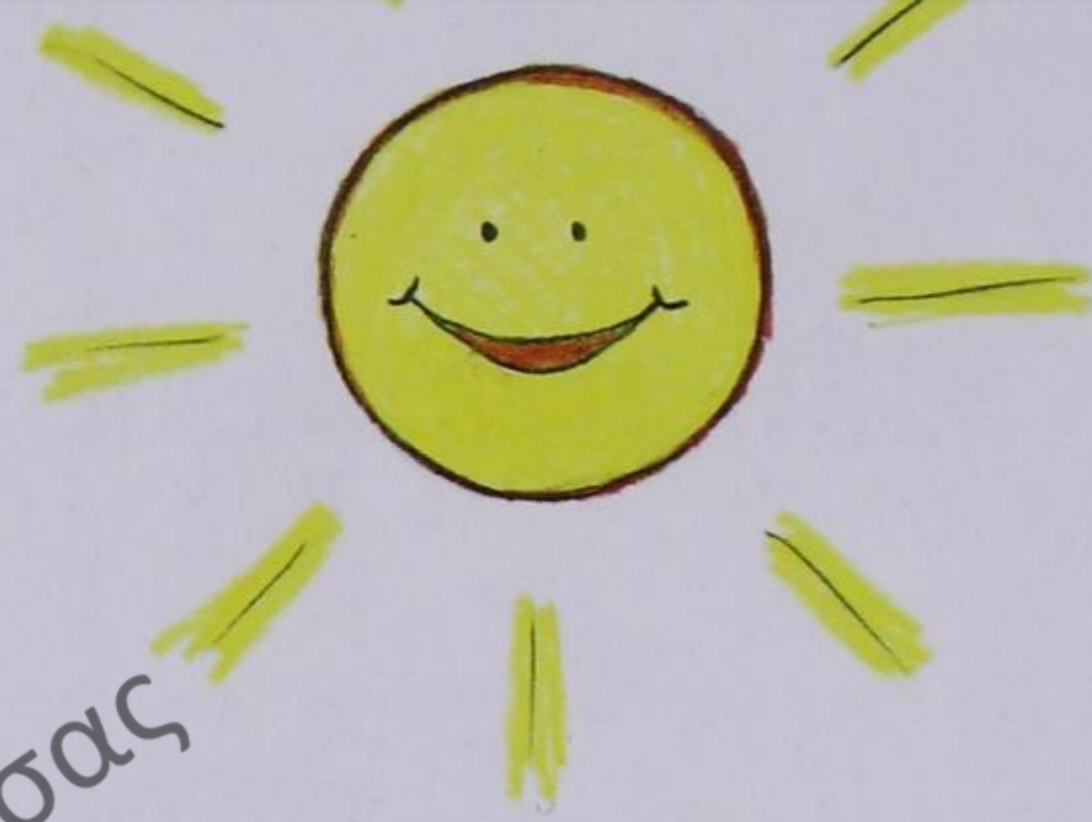

- Μη λες μεγάλα λόγια Περλίτα, είπαν οι άλλες σταγόνες, γιατί θα ξαναφύγεις κι εσύ κι εμείς και θα κατεβούμε στη Γη για ένα ακόμα ταξίδι.

Θα ξαναταξιδέψουμε στη Γη την επόμενη φορά που θα βρέξει.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Πόρτσας

Ελάτε τώρα να μάθουμε περισσότερα για τους ήρωες της ιστορίας μας

Περλίτα: Η Περλίτα είναι μια μικρή σταγόνα. Μαζί με τις φίλες της, τις άλλες σταγόνες, ταξιδεύει εδώ και πολλά πολλά χρόνια από το σύννεφο στον αέρα ή μπαίνει σε περιπέτειες, όταν πέφτει στη Γη. Ύστερα ο Ήλιος τη ζεσταίνει και την ανεβάζει πάλι ψηλά στον ουρανό, στα σύννεφα. Έτσι, κάνει ένα ταξίδι που μοιάζει με κύκλο. Επειδή οι σταγόνες είναι από νερό, ο κύκλος αυτός λέγεται κύκλος του νερού.

Ήλιος: Ο Ήλιος είναι ένα μεγάλο λαμπερό αστέρι. Είναι το κοντινότερο αστέρι στη Γη. Είναι μια γιγάντια σφαίρα από καυτά αέρια που ακτινοβολούν. Η θερμοκρασία στην επιφάνειά του είναι 5000°C και στο εσωτερικό του $15.000.000^{\circ}\text{C}$. Ο ήλιος φωτίζει και ζεσταίνει τη Γη. Αν βρισκόμασταν πολύ κοντά του, θα ψηνόμασταν ζωντανοί.

Πέστροφα: Η πέστροφα είναι ένα ψάρι που ζει στα γλυκά νερά. Ζει σε καταρράκτες, ποτάμια και λίμνες αρκεί τα νερά τους να είναι καθαρά. Για την πέστροφα είναι πολύ σημαντικό αυτό. Όλη μέρα κολυμπάει ανάμεσα στις ρίζες των δέντρων, που έχουν απλωθεί μέσα στα νερά, και τρώει ζουζούνια, μύγες και μικρά έντομα που βρίσκει εκεί. Την αναγνωρίζουμε από τις κόκκινες βούλες που έχει στο κορμί της.

Ιτιά: Η Ιτιά είναι ένα δέντρο με πολύ στενά, μακριά και μυτερά φύλλα που έχουν γκριζοπράσινο χρώμα και χνούδι στο κάτω μέρος τους. Η Ιτιά γίνεται αρκετά μεγάλο δέντρο και ζει στις όχθες των ποταμών και των ρυακιών σε ολόκληρη την Ελλάδα.

Πλάτανος: Ο Πλάτανος είναι ένα δέντρο με χοντρό κορμό που τα φύλλα του έχουν το σχήμα της παλάμης του χεριού μας. Γίνεται πολύ ψηλός, καθώς μεγαλώνει και ζει πολλά χρόνια έως και αιώνες. Τον συναντάμε δίπλα στα ποτάμια και τις λίμνες, γιατί του αρέσει να έχει τις ρίζες του στο νερό, αλλά και στις πλατείες των χωριών, γιατί στους ανθρώπους αρέσει να κάθονται στη σκιά του.

Σκλήθρο: Είναι ένα από τα φυτά που τους αρέσει να φυτρώνουν κοντά στο νερό, γι αυτό το συναντάμε δίπλα στα ποτάμια. Έχει απλωτά κλαδιά και τα φύλλα του είναι κάπως παράξενα, σχεδόν στρογγυλά, με ζωηρό πράσινο χρώμα.

Βίδρα: Η Βίδρα είναι ένα ζώο που ζει στις όχθες των ποταμών, σε καλά κρυμμένες φωλιές ή κάτω από μεγάλες ρίζες δέντρων, και τρώει ψάρια. Έχει πολύ όμορφη γούνα και οι άνθρωποι παλιά την κυνηγούσαν γι αυτό το λόγο. Ακόμα οι ψαράδες την κυνηγούν, γιατί τους τρώει τα ψάρια που θα έπιαναν. Ο μεγαλύτερος όμως κίνδυνος σήμερα για τη Βίδρα είναι η μόλυνση του νερού των ποταμών από τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Όπως καταλαβαίνετε η βίδρα κινδυνεύει να εξαφανιστεί από τη Γη, γιατί οι άνθρωποι δεν την αφήνουν σε ησυχία και ρυπαίνουν τα ποτάμια όπου φτιάχνει το σπίτι της.

Νεροκότσυφας: Ο νεροκότσυφας είναι ένα μικρό, χοντρούλικο πουλάκι, που ζει στις όχθες των ποταμών. Του αρέσουν οι βουτιές στα καθαρά νερά και μάλιστα φτάνει ως το βυθό, όπου καταβροχθίζει προνύμφες εντόμων που είναι σκέτη λιχουδιά γι αυτόν. Μερικές φορές περπατάει στον πυθμένα των ρυακιών, κάτω από το νερό, έχοντας το κεφάλι του προς τα πάνω και την ουρά του να κινείται σαν πηδάλιο μέσα στο ρεύμα του νερού. Η φωλιά του νεροκότσυφα είναι σαν μια μεγάλη μπάλα από βρύα και βρίσκεται συνήθως ανάμεσα σε βράχους ή κάτω από γέφυρες.

Γλάρος: Ο Γλάρος είναι ένα πουλί της θάλασσας, αλλά ποτέ δεν απομακρύνεται πολύ από τις ακτές. Είναι ένα λαίμαργο πουλί, καταπίνει έντομα, σκουλήκια, αυγά άλλων πουλιών και διάφορα αποφάγια. Για το λόγο αυτό τριγυρνάει γύρω από τις ψαρόβαρκες και περιμένει μήπως πετάξουν οι ψαράδες κάτι φαγώσιμο. Ο γλάρος γεννάει τα αυγά του σε περίεργα μέρη, γιατί συχνά του τα κλέβουν άλλα πουλιά.

Ρυάκι: Ρυάκι είναι μικρή ποσότητα νερού που κυλάει σε πλαγιά λόφου, βουνού ή πεδιάδας και είναι τόσο πλατύ που το περνάμε με ένα βήμα. Μερικά ρυάκια ξεκινούν από πηγές μέσα από το έδαφος, άλλα από λίμνες και κάποια άλλα όταν λιώνουν τα χιόνια στις κορυφές των βουνών.

Βάτραχος: Ο βάτραχος είναι αμφίβιο, ζει δηλαδή διπλή ζωή: και στο νερό και στη στεριά. Οι περισσότεροι βάτραχοι ζουν κοντά στους βάλτους και τα νερά. Υπάρχουν όμως και κάποιοι μικροσκοπικοί βάτραχοι με βεντούζες στα πόδια που ζουν στα δέντρα. Οι βάτραχοι κολυμπούν πολύ γρήγορα και κάνουν μεγάλα άλματα, χάρη στα δυνατά πίσω πόδια τους. Θα μπορούσαν να είναι πρωταθλητές στο άλμα σε μήκος. Τρώνε κυρίως έντομα που τα πιάνουν με τη μεγάλη γλωϊώδη γλώσσα τους, αλλά τους αρέσουν και τα πολύ μικρά τρωκτικά, τα ψαράκια ή τα σκουληκάκια.

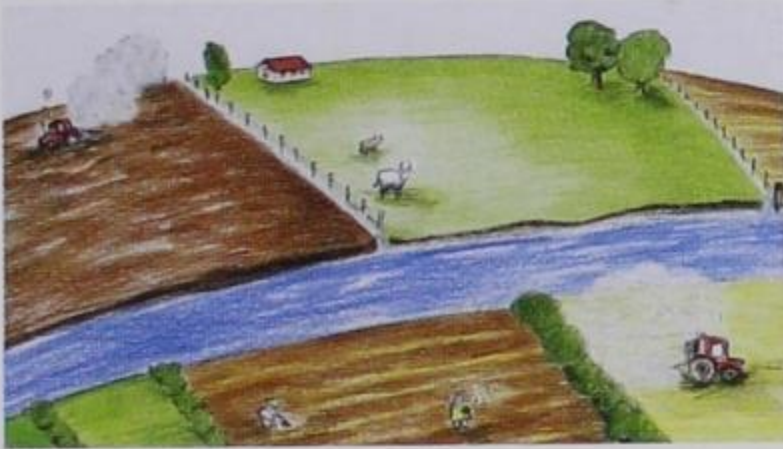
Ιππόκαμπος: Ο Ιππόκαμπος είναι ένα πάρα πολύ παράξενο ψάρι. Έχει μακρύ ρύγχος και μοιάζει με άλογο, γι αυτό το λένε και αλογακι της θάλασσας. Είναι το μοναδικό ψάρι που κολυμπάει όρθιο. Τρώει μόνο μικροσκοπικά ψαράκια ή όστρακα τα οποία ρουφάει με το ρύγχος του, όπως μια ηλεκτρική σκούπα, καθώς δεν έχει δόντια να τα μασήσει. Περνάει τη ζωή του σκαλωμένος στα θαλάσσια φύκια. Το πιο παράξενο όμως είναι ότι δεν γεννάει ο θηλυκός ιππόκαμπος αλλά ο αρσενικός.

Αστερίας: Ο Αστερίας έχει πέντε μεγάλα πόδια σαν πλοκάμια και κάτω από όλο το σώμα του χιλιάδες άλλα μικρά ποδαράκια με βεντούζες. Αυτά τον βοηθούν να περπατά γρήγορα, αλλά και να αρπάζει την τροφή του, τις γαριδούλες, τα μύδια, τα στρείδια ή τα κοχύλια. Όταν κοπεί ένα από τα πέντε μεγάλα πόδια του Αστερία, δεν τον ενοχλεί καθόλου, γιατί στη θέση του θα ξαναβγεί ένα καινούριο. Μερικά είδη μάλιστα κόβουν μόνο τους ένα από τα πόδια τους από το οποίο γεννιέται ένας καινούριος Αστερίας. Είναι, δηλαδή, για τους αστερίες ένας τρόπος αναπαραγωγής.

Εργοστάσια: Είναι συνήθως μεγάλα κτίρια με ειδικά μηχανήματα που φτιάχνουν διάφορα προϊόντα όπως ρούχα, αυτοκίνητα, παιχνίδια, έπιπλα κ.α. Πολλές φορές, όταν οι άνθρωποι δεν παίρνουν τα σωστά μέτρα, τα καύσιμα που χρησιμοποιούν τα εργοστάσια ή τα υγρά που περισσεύουν από τις μηχανές, πέφτουν στα ποτάμια, στις λίμνες ή στη θάλασσα και δημιουργούν σοβαρά προβλήματα, επειδή είναι βρώμικα. Όλα αυτά τα υγρά που περισσεύουν τα λέμε απόβλητα.

Νερόμυλος: Είναι ένα κτίριο που βρίσκεται κοντά σε ποτάμι ή δυνατό ρυάκι και όπου οι άνθρωποι αλέθουν το σιτάρι ή το καλαμπόκι για να φτιάξουν αλεύρι. Το άλεσμα γίνεται από μια μηχανή που αποτελείται από δύο μεγάλες στρογγυλές πέτρες, μια ρόδα, γρανάζια και άξονες. Κινείται με τη δύναμη του νερού που πέφτει συνήθως από ψηλότερο σημείο. Έτσι το νερό αποκτά δύναμη, γυρνάει τη ρόδα, τους άξονες, τα γρανάζια και τέλος τις μυλόπετρες οι οποίες, καθώς τρίβονται μεταξύ τους, σπάνε τους σπόρους και τους κάνουν αλεύρι.

Κάμπος: Ο κάμπος είναι μια μεγάλη επίπεδη έκταση γης που οι άνθρωποι την έχουν χωρίσει σε χωράφια και καλλιεργούν σιτάρι, καλαμπόκι, τριφύλλι ή άλλα φυτά. Τα παλιά χρόνια οι δουλειές στον κάμπο γινόταν με τα βόδια ή τα αλογα. Σήμερα, το όργωμα, η σπορά και το μάζεμα των καρπών γίνεται με τρακτέρ και μηχανήματα. Κοπάδια ζώων βρίσκουν στον κάμπο την τροφή τους. Πουλιά, έντομα και μικρά ζωάκια φωλιάζουν στα φυτά, στους κορμούς των δέντρων και στους φράχτες που χωρίζουν τα χωράφια. Ο κάμπος είναι γεμάτος ζωή.

Σύννεφο: Τα σύννεφα είναι δισεκατομμύρια μικρές και ελαφριές σταγονίτσες από νερό, μικρά κρυσταλλάκια από πάγο και μικροί κόκκοι σκόνης που βρίσκονται πολύ κοντά μεταξύ τους. Οι σταγονίτσες, τα κρυσταλλάκια και οι κόκκοι αιωρούνται και έχουν μαζευτεί ψηλά, πολύ ψηλά στον ουρανό. Τα σύννεφα μπορεί να ταξιδέψουν πολύ ώρα, ώσπου οι μικροσκοπικές σταγονίτσες να κολλήσουν μεταξύ τους, να ενωθούν, να γίνουν πιο βαριές και να πέσουν στη Γη σαν σταγόνες βροχής. Τα σύννεφα μοιάζουν με βαμβάκι αλλά, όπως καταλάβατε, δεν είναι από βαμβάκι.

Λιβελλούλα: Η λιβελλούλα είναι ένα έντομο που έχει τέσσερα μεγάλα φτερά, λεπτό σώμα και ζει κοντά στο νερό. Μοιάζει με χρωματιστό ελικόπτερο, γιατί είναι πράσινη ή γαλάζια και γυαλιστερή, και πετά προς τα πάνω ή προς τα πίσω, όπως το ελικόπτερο. Οι λιβελλούλες έχουν τα μεγαλύτερα μάτια από όλα τα άλλα έντομα. Κάθε μάτι της αποτελείται από 5.000 περίπου μικροσκοπικά ματάκια. Έτσι η λιβελλούλα μπορεί και βλέπει συγχρόνως μπροστά, πίσω και πλάγια, πράγμα που τη βοηθάει να βρίσκει πιο εύκολα την τροφή της. Οι λιβελλούλες ξεκινούν τη ζωή τους σαν αυγά μέσα στο νερό και στη συνέχεια μεταμορφώνονται σε έντομα.

Γη: Η Γη είναι ένας γαλάζιος πλανήτης. Έχει αυτό το χρώμα, γιατί το μεγαλύτερο μέρος της είναι σκεπασμένο από νερό. Η Γη είναι ο μοναδικός πλανήτης που έχει νερό, είναι ο πλανήτης μας, είναι το σπίτι μας. Είναι ένας ανήσυχος πλανήτης που συνέχεια γυρίζει. Γυρίζει γύρω από τον ήλιο αλλά και γύρω από τον εαυτό της σαν σβούρα. Έχει πάντα την ίδια απόσταση «ασφαλείας» από τον ήλιο, και γι αυτό υπάρχει ζωή πάνω της. Αν ήταν λίγο πιο κοντά ή λίγο πιο μακριά από τον ήλιο, θα ήταν ένας νεκρός πλανήτης.

Όμως στην εποχή μας η Γη είναι άρρωστη. Σύννεφα από καπνούς και καυσαέρια γεμίζουν τον αέρα. Σκουπίδια και πλαστικές σακούλες βρίσκονται ακόμα και στα πιο μακρινά δάση, στα βουνά, στις θάλασσες και τα ποτάμια. Πρέπει να σεβαστούμε τη Γη, να την προστατέψουμε και να τη βοηθήσουμε να γιατρευτεί.

Ποτάμι: Ποτάμι είναι μεγάλη ποσότητα νερού που ξεκινάει συνήθως από τα βουνά και χύνεται σε λίμνη ή θάλασσα. Τα ποτάμια ξεκινούν σαν μικρά ρυάκια. Στο δρόμο τους ενώνονται με άλλα νερά από πηγές ή άλλα ρυάκια, δυναμώνουν, πλαταίνουν, εμπλουτίζονται και μετατρέπονται σε ποτάμια.

Τα ποτάμια μπορεί να κάνουν στροφές που λέγονται μαϊάνδροι, να περνάνε από πεδιάδες, από πόλεις ή να σχηματίζουν χαράδρες και φαράγγια. Όλα τα ποτάμια του πλανήτη μας είναι γεμάτα ζωή, πολλά φυτά ριζώνουν δίπλα στα νερά τους αλλά και ζώα, ψάρια και έντομα φωλιάζουν σ' αυτά.

Τα ποτάμια είναι πολύ σημαντικά για τον άνθρωπο, γιατί ποτίζουν τα χωράφια του, δίνουν νερό στις πόλεις και γίνονται πλωτά, μπορούν δηλαδή να ταξιδέψουν σ' αυτά άνθρωποι και εμπορεύματα.

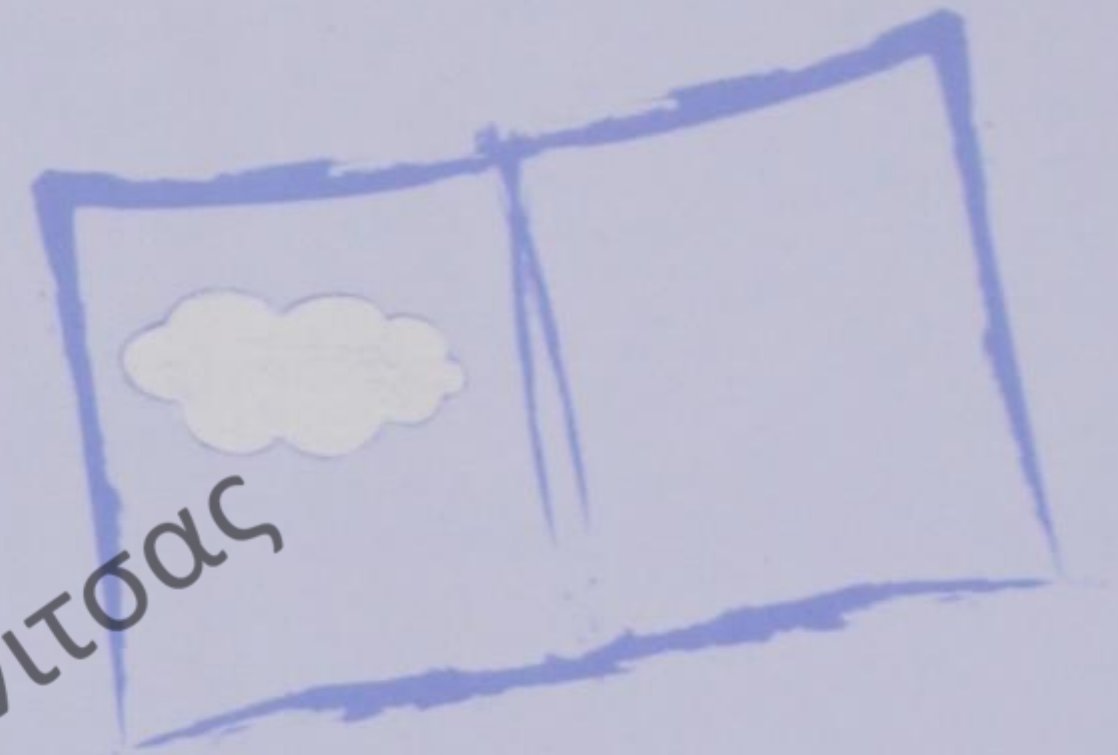

Θάλασσα: Θάλασσα είναι μια πάρα πολύ μεγάλη έκταση που τη σκεπάζει αλμυρό νερό. Το νερό της θάλασσας δεν ήταν πάντα έτσι. Έγινε αλμυρό πριν από πάρα πολλά χρόνια, καθώς διέλυε τα βράχια. Οι άνθρωποι εκμεταλλεύονται τους θησαυρούς της θάλασσας από την αρχαιότητα. Δηλαδή, ταξιδεύουν σ' αυτή με τα καράβια τους, ψαρεύουν τα ψάρια της, παίρνουν τα κοράλλια και τα φύκια της, βγάζουν πετρέλαιο και μέταλλα από το βυθό της και χτίζουν τα σπίτια τους με χαλίκι και άμμο από τον πυθμένα της. Ακόμα και τα θαλάσσια κύματα εκμεταλλεύονται οι άνθρωποι για να φτιάχνουν ενέργεια.

Όταν οι θάλασσες είναι πάρα πολύ μεγάλες, λέγονται ωκεανοί.

Βιβλιογραφία

1. Δέντρα και θάμνοι της Ελλάδας, Γ. Σφήκας, Ελληνική Φύση, 1995.
2. Εικόνες του Πλανήτη μας, Μοντέρνοι Καιροί, 1999.
3. Έντομα, Οι μικροί φυσιοδίφες, Ερευνητές, 1993.
4. Η Φύση-Ασυνήθιστα Φαινόμενα, Μαγεία-Η ανακάλυψη του Κόσμου, Ρέκος, 1995.
5. Λίμνες και Ποτάμια, Τα μάτια της ανακάλυψης, Δεληθανάσης, 1988.
6. Ο Γαλάζιος πλανήτης, Ανέμη, 1999.
7. Όταν η φύση μας ξαφνιάζει, Μεγασκόπιο, Πατάκης, 1998.
8. Ποτάμια, Ερευνώ τους Βιότοπους, Ερευνητές, 1993.
9. Ποτάμια και Λίμνες, Θαυμαστός Κόσμος, Πατάκης, 2004.
10. Ρωτώ και μαθαίνω για τα Φυτά και Ζώα, Μεταίχμιο, 2000.
11. Τα Ζώα, Μαγεία-Η ανακάλυψη του Κόσμου, Ρέκος.
12. Το Βιβλίο του Δάσους-Οδηγός του μικρού εξερευνητή, Ρενέ Κάιζερ, Ερευνητές, 1994.
13. Φροντίστε τον πλανήτη μας, Μπάρμπαρα Χόλλαντ και Χάζελ Λούκας, Μίνωας, 1991.
14. Η πρώτη μου Εγκυκλοπαίδεια για τη φύση Larousse, Μεταίχμιο 2003.
15. Perlette goute d' eau, Marie Colmont, Flammarion, France 1960, μεταφρ. Αγγ. Χατζηθανασίου.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ISBN: 960-86969-